

JAARLIJKS CONGRES – HECHTINGSPROBLEMATIEK – 5^E EDITIE

11 oktober 2018

Pullman Cocagne, Eindhoven

Het thema van het jaarlijks congres over hechtingsproblematiek is dit jaar "gehechtheid met een kwetsbaarheid".

De gehechtheid van kinderen met een ouder of betekenisvolle andere persoon komt tenslotte vaak goed tot stand, maar is daarom zeker niet vanzelfsprekend. Er zijn veel factoren die kunnen maken dat een veilige hechting moeilijker te realiseren is, zoals complexe ouder- en kindeigenschappen die het hechtingsproces verstoren.

Het jaarlijks congres over hechtingsproblematiek gaat over de manier waarop je als professional kunt werken aan een veilige gehechtheid tussen opvoeder en kind, met name wanneer er bij ouder(s) en / of kind sprake is van een kwetsbaarheid. Daarbij kun je denken aan mensen met faalangst, een (licht) verstandelijke beperking, autisme en / of gedragsproblemen. Maar een migratie-achtergrond kan bijvoorbeeld ook een kwetsbaarheid zijn. Denk daarbij aan de gevolgen van een migratietrauma of onvoldoende op de eigen cultuur aansluitende hulpverlening.

Doelgroep

Dit congres is bedoeld voor professionals die met cliënten, leerlingen en gezinssystemen werken en vanuit dat perspectief frequent geconfronteerd worden met hechtingsproblematiek.

Leerdoelen

- Gehechtheid en kwetsbaarheid vanuit wetenschappelijk (onderzoeks-)perspectief;
- Signaleren, observeren en praten over hechtingsproblemen;
- Omgaan met gehechtheid in combinatie met faalangst;
- Het voorkomen van 'blaming' bij ouders middels gespreksvoering;
- Preventief werken met gehechtheidsproblematiek bij migranten;
- Gehechtheidsproblematiek bij mensen met een (ernstige) verstandelijke of meervoudige beperking;
- Omgaan met gehechtheid in relatie tot gedragsproblemen of -stoornissen;
- Gehechtheid en autisme.

Programma

09.15 uur Registratie en ontvangst

10.00 uur Opening door de dagvoorzitter Dr. Guido van de Luitgaarden

10.15 uur Prof. Dr. Jan Derksen [RU] - Inleiding gehechtheid en kwetsbaarheid vanuit onderzoeksperspectief

11.00 uur Prof. Dr. Hedwig van Bakel [Universiteit Tilburg] - Signalering van hechtingsproblemen

11.45 uur Pauze

12.15 uur Deelsessies ronde 1

1A Drs. Ard Nieuwenbroek [Orthohulp] - Gehechtheid en faalangst

1B Drs. Marjolein Keij Sc. [Pharos] - Gehechtheid en migranten

13.15 uur Lunch

14.00 uur Deelsessies ronde 2

2A Drs. Paulien Kuipers [Kinderleven] - Bespreking gehechtheidsproblematiek met ouders

2B Drs. Wendy Engelbertink [Twentse Zorgcentra] - Integratieve Therapie voor Gehechtheid en Gedrag bij EVG

15.00 uur Pauze

15.30 uur Deelsessies ronde 3

3A Drs. Birgitta Kox [Autrinsiek] - Gehechtheid en autisme bij ouders en/of kinderen

3B Giel Vaessen [Kinkindekabel] - Gehechtheid in combinatie met gedragsproblemen of -stoornissen

Sprekers

Prof. Dr. Jan Derksen

Bijdrage: Onderzoek versus praktijk

Jan Derksen is hoogleraar Klinische psychologie aan de Universiteit Brussel. Hij ijkte en valideerde veel psychologische tests zoals een test voor emotionele intelligentie, maar ook de MMPI-2. Zijn specialismen zijn psychologische diagnostiek, psychodynamische psychotherapie, test voor emotionele intelligentie en cognitieve intelligentie. In 2007 verscheen zijn boek over narcisme in deze tijd.

In deze inleidende plenaire presentatie legt Jan de focus op wetenschappelijk onderzoek over gehechtheid bij mensen met een extra kwetsbaarheid, zoals een verstandelijke beperking, een psychiatrische aandoening, een migratie-achtergrond of een angstproblematiek.

Prof. Dr. Hedwig van Bakel

Bijdrage: Signalering van hechtingsproblemen

Hedwig is opgeleid als GZ-psycholoog en werkt als universitair hoofddocent en onderzoeker bij de Universiteit van Tilburg, afdeling Ontwikkelingspsychologie. Zij richt zich op onderwijs en onderzoek naar de kwaliteit van de vroege ouder-kind interactie, preventie en hulpverlening aan baby's en hun ouders. Hedwig is projectleider van verschillende onderzoeken op het gebied van vroegtijdige signalering en interventies bij risico-baby's en risico-gezinnen. Daarnaast is ze lid-specialist van de Dutch Association for Infant Mental Health (DAIMH).

Hedwig gaat in deze tweede plenaire presentatie dieper in op het signaleren van hechtingsproblemen bij kinderen en jeugdigen in de range van 0 - 19 jaar. Wat is bekend uit wetenschappelijk onderzoek en wat kunnen professionals hiermee in de praktijk?

Drs. Ard Nieuwenbroek

Bijdrage: Gehechtheid en faalangst

Ard is contextueel therapeut, communicatietrainer en een praktijkman 'pur sang'. Hij heeft ruime expertise op het gebied van activeren van de (vaak verborgen) kracht in mensen.

Daarnaast is Ard auteur en heeft inmiddels 25 boeken op zijn naam staan, die veelal over het onderwerp faalangst gaan.

Wat is de relatie tussen gehechtheid en faalangst en hoe hiermee om te gaan in de praktijk? Deze vragen staan centraal in deze praktijkgerichte bijdrage onder leiding van Ard.

Marjolein Keij MSc.

Bijdrage: Gehechtheid bij migranten

Marjolein studeerde nursing science aan de Universiteit Utrecht. Zij richt zich op toegankelijke gezondheidszorg voor gezinnen en is senior projectleider Jeugd en Gezondheid bij Pharos.

Wat weten we van gehechtheid en gehechtheidsproblematiek bij migranten? Marjolein legt uit waar het in de praktijk goed gaat en waar het mis gaat. Belangrijk zijn de leeropbrengsten die vanuit GGZ perspectief zullen worden besproken, waarna handreikingen voor de praktijk worden geboden.

Drs. Wendy Engelbertink

Bijdrage: Hechtingsproblematiek en EVG

Wendy is gedragskundige en werkzaam bij De Twentse Zorgcentra, een aanbieder van zorg- en dienstverlening aan mensen met een verstandelijke beperking. Zij heeft bijzondere expertise op het gebied van gehechtheid en verstandelijke beperking en werkt daarnaast als ITGG therapeut.

Integratieve Therapie voor Gehechtheid en Gedrag is een evidence based therapie en geregistreerd bij het NJI. In deze presentatie wordt met beelden uit de praktijk zichtbaar gemaakt hoe het therapeutisch proces verloopt, de fases van het protocol, de specifieke therapeutische elementen en welke positieve effecten dit heeft voor iemand met een ernstige verstandelijke beperking en verstoorde gehechtheid. Tijdens de presentatie wordt er ook regelmatig een switch gemaakt naar het praktisch handelen buiten het therapeutisch proces aan de hand van de Cirkel van Veiligheid.

Drs. Birgitta Kox

Bijdrage: Gehechtheid en autisme

Birgitta Kox is GZ-psycholoog en orthopedagoog-generalist. Zij is gespecialiseerd in autismespectrumstoornissen en was jarenlang werkzaam in de geestelijke gezondheidszorg, als lid van het Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE).

Wat is bekend over gehechtheid in relatie tot autisme en wat kunnen professionals hiermee in begeleidings- en behandelrelaties met (jonge) kinderen en adolescenten? Dit is de invalshoek die Birgitta centraal stelt in haar verdiepingssessie.

Giel Vaessen

Bijdrage: Gehechtheid en gedragsproblematiek

Giel werkte decennia lang als groepswerker, behandelcoördinator en gezinstherapeut in de kinder- en jeugdpsychiatrie en als zorgcoördinator in het speciaal onderwijs. Momenteel is hij werkzaam als zorgcoördinator en gezinstherapeut in de ambulante GGZ. Daarnaast geeft Giel reeds vele jaren cursussen en trainingen rondom kinder- en jeugdproblematiek en schreef hieromtrent diverse praktijkgerichte boeken, zoals "als hechten moeilijk is", "Multiprobleemgezinnen in de jeugdzorg" en "Autisme...en nu?"

Giel zal aan de hand van praktijkvoorbeelden in gaan op het fenomeen gehechtheid in combinatie met gedragsproblemen of -stoornissen. 'Hoe hiermee om te gaan in de praktijk'

is de vraag die daarbij centraal staat, waarna praktische handreikingen volgen voor de praktijk.

Dr. Guido van de Luitgaarden

Bijdrage: Dagvoorzitter

Guido is senior onderzoeker bij het lectoraat Sociale Integratie van Zuyd Hogeschool en hoofdredacteur van *Blik op Hulp*. Hij is sinds 2002 werkzaam bij Zuyd Hogeschool en in 2012 promoveerde hij aan de University of Salford (VK) op een proefschrift over oordeels- en besluitvorming van jeugdbeschermers bij vermoedens van kindermishandeling.